

ZOMERKONINKJES

1

In de maanden voorafgaand aan de troonswisseling trad prins Willem-Alexander minder op de voorgrond dan zijn moeder. Hij was vooral druk met alle voorbereidingen voor 30 april 2013. Maar geheel onzichtbaar was hij zeker niet. Wat weinigen opmerkten was dat de prins enigszins gehavend was: hij had zijn rechterpink gebroken. Die zat dan ook goed ingepakt toen hij op 16 april in Nijmegen een nieuw onderzoekscentrum van de Amerikaanse voedselproducent Heinz opende. Bij die gelegenheid kreeg hij blikjes aangeboden van de speciale inhuldigingseditie met oranje hagel van De Ruijter. Karvan Cévitam kwam ook met twee 'kroningsedities' van Roosvicee: Appeltjes van Oranje en Zomerkoninkjes. Ook die

mochten mee naar de Eikenhorst. Een paar weken eerder had Willem-Alexander in Eindhoven het startsein gegeven voor een nieuwe productielijn van DAF Trucks NV. De prins deed dat door een oranje versie van de als superschoon aangeprezen XF Euro 6 van de band te rijden op 3 april. En vier dagen voor de inhuldiging begaf de aanstaande koning zich naar Zevenhuizen. Met het weghalen van een rood doek over zijn naam, werd op 26 april de Willem-Alexander Baan officieel in gebruik genomen. Deze wedstrijdroeibaan was onderdeel van de herinrichting van de Eendragtspolder, gelegen tussen Rotterdam, Gouda en Zoetermeer.

INHULDIGING

REPETITIE

En dan wordt het 30 april 2013. 'De dag die je wist dat zou komen', zoals de grammaticaal wat kreupele tekst luidde van het speciaal voor de gelegenheid gecomponeerde *Koningslied*. Op de dag af 33 jaar nadat Beatrix de troon had bestegen, werd zij opgevolgd door haar oudste zoon. De dag was om diverse redenen vol emoties. 'De spanning stijgt natuurlijk naarmate de datum van 30 april nadert', zo had de aanstaande koning laten weten. Het was wel een 'gezonde spanning'. Behalve de gebruikelijke organisatorische problemen, bestond er de angst voor aanslagen. Zeker na de dramatische gebeurtenissen op Koninginnedag 2009 in Apeldoorn, was de alertheid ook bij koninklijke evenementen enorm toegenomen.

Omdat de inhuldiging van 1980 door krakersrellen ernstig was verstoord, werd gehoopt dat dit keer alles zonder wanklank zou verlopen. Willem-Alexander en Máxima hadden vooraf overigens laten weten niet bang te zijn voor demonstraties. Een spandoek vonden ze 'absoluut geen probleem'. Want, zoals Willem-Alexander benadrukte: 'Protesteren mag altijd'. Voor Willem-Alexander en Máxima riep de dag van de inhuldiging ook emoties op die op het persoonlijke vlak lagen. Weliswaar was de inhuldiging een staatsrechtelijk gebeuren en geen familie-evenement, maar het ontbreken van Friso viel zwaar. De prins lag na zijn skiongeluk nog altijd in coma. Bovendien zouden – zoals in 2002 al was overeengekomen – de ouders van Máxima verstek laten gaan. Dit vanwege het omstreven verleden van Jorge Zorreguieta.

De hele ceremonie was op 29 april nauwgezet gerepeteerd – zowel in het Amsterdamse Paleis op de Dam als in de daarnaast gelegen Nieuwe Kerk. Daarbij werden nadrukkelijk ook de drie prinsesjes betrokken, zodat ze precies zouden weten wat er ging gebeuren en niet voor verrassingen kwamen te staan. Nadat er die avond ook nog een diner voor genodigden in het Rijksmuseum was, was iedereen klaar voor de grote dag.

▶ De avond voor de inhuldiging vond in het Rijksmuseum een diner voor genodigden plaats. Willem-Alexander, Máxima en Beatrix worden gefotografeerd voordat ze naar binnen gaan.

▲ Gehuld in koningsmantel loopt koning Willem-Alexander met zijn echtgenote aan zijn zij van het Paleis op de Dam naar de Nieuwe Kerk voor in inhuldigingsplechtigheid.

ABDICATIE

Om 10.00 uur zette Beatrix in het Paleis op de Dam met een ferme handtekening een streep onder haar koningschap. Een kwartier later stelde zij de nieuwe koning voor aan het Nederlandse volk. Willem-Alexander kuste zijn moeder, waarna ze bijna vergaten te zwaaien naar het op de Dam verzamelde volk. Het was Beatrix die fluisterend opmerkte: 'Even wuiven misschien?' Vervolgens verdween zij en verschenen de drie dochters van Willem-Alexander en Máxima op het balkon, van links naar rechts: Amalia, Ariane en Alexia. Het kersverse koninklijke gezin werd lang en luid toegejuicht door de massaal toegestroomde en veelal in oranje uitgedoste fans op de Dam.

Volgens haar ouders besepte prinses Amalia heel goed wat er aan de hand was en dat zij voortaan de troonopvolgster was. Na de aankondiging van de troonswisseling was haar eerste vraag aan Willem-Alexander geweest: 'Hoeveel jaar ga jij het doen?' Zij kon dan alvast een streep in haar agenda zetten. Maar Amalia kreeg vooralsnog geen antwoord van haar vader.

▲ Onder toezien oog van Willem-Alexander en Máxima zet Beatrix met een ferme handtekening een streep onder haar koningschap. Ook tal van hoogwaardigheidsbekleders zouden vervolgens hun handtekening onder het abdicatiedocument zetten.

Met trots zal ik het Koninkrijk vertegenwoordigen en helpen nieuwe kansen te ontdekken. Ik wil verbindingen leggen, verbanden signaleren en uitdragen wat ons, Nederlanders, verenigt, ook in tijden van grote vreugde en bij diep verdriet.

INHULDIGING

Een paar uur na de formele abdicatie volgde de plechtige inhuldiging van de nieuwe koning in de Nieuwe Kerk. Maar eerst verkleedde het gezelschap zich. Koningin Máxima en haar dochters staken zich in het blauw. De kleding van de kersverse koningin was ontworpen door de Brabantse couturier Jan Taminiau. Ook de avondkleding van Máxima was van zijn hand. Koning Willem-Alexander ging gekleed in een rokkostuum met daar overheen de opgelapte koningsmantel. Omdat hij als lid van de regering geen actief dienende militair kon zijn, droeg hij geen uniform. Over zijn kostuum hing het Ordelint van het Ridder Grootkruis in de Militaire Willemsorde en verder droeg hij nog een aantal onderscheidingen, waaronder het Grootkruis in de Orde van de Nederlandse Leeuw en de Orde van de Eikenkroon van Luxemburg.

Onder de inmiddels bij inhuldigingen gebruikelijke pergola met visnetten liepen koning en koningin van het Paleis op de Dam naar de Nieuwe Kerk. Ze werden voorafgegaan door de herauten en koningen der wapenen. Oud-commandant der Strijdkrachten Peter van Uhm en astronaut André Kuipers waren uitgekozen tot 'koning der wapenen'. Amazone Anky van Grunsven, wetenschapper Robbert Dijkgraaf en diplomaat Renée Jones-Bos mochten de eveneens eervolle rol van heraut vervullen. In de Nieuwe Kerk hield Willem-Alexander een toespraak, waarin hij zijn moeder uitgebreid bedankte. 'Op u werd nooit vergeefs een beroep gedaan. Ook in dagen van persoonlijke droefheid was u op de meest liefdevolle wijze een betrouwbare steun voor ons allemaal.' Vervolgens legde hij de eed op de grondwet af. Daarna was het de beurt aan de leden van de Staten Generaal, de Staten van Aruba, de Staten van Curaçao en de Staten van Sint-Maar-

📌 Willem-Alexander legt als kersverse koning de eed af van trouw aan de grondwet.

▲ Nadat de koning de eed heeft afgelegd, doet heraut Robbert Dijkgraaf, geflankeerd door Anky van Grunsven (links) en Renée Jones-Bos (rechts) daarvan kond aan de aanwezigen op de Dam. Die wisten dat overigens al lang, want overal hingen beeldschermen waarop de ceremonie rechtstreeks te volgen was.

ten om trouw aan de nieuwe koning te beloven of te zweren. Na afloop van de plechtigheid riep koning der wapenen Van Uhm: 'Koning Willem-Alexander is ingehuldigd!' Daarna weerklonk onder de aanwezigen in de kerk een luid 'hoera'. Op de Dam verkondigden de herauten het blijde nieuws – dat trouwens al tot de menigte op het plein was doorgedrongen omdat er overal beeldschermen hingen. Met een lied van een kinderkoor werd de plechtigheid afgesloten.

Na de plechtigheid in de Nieuwe Kerk keerde het gezelschap terug naar het Paleis op de Dam. In de Burgerzaal vond achter gesloten deuren een receptie plaats en daar werden vervolgens ook de officiële groepsfoto's gemaakt. Daarmee was het ceremoniële deel van de dag afgerond.

FEEST OP HET WATER

De dag werd afgesloten met een rondvaart door het koninklijke gezin over het IJ. Op diverse pontons waren tenten gebouwd voor sportieve en muzikale presentaties. De kersverse koning zorgde voor consternatie toen hij geheel buiten de draaiboeken om liet weten een kijkje te willen nemen bij dj Armin van Buuren, die samen met het Koninklijk Concertgebouworkest

aan het optreden was. Hij, Máxima en de prinsesjes werden enthousiast ontvangen en het leverde voor de televisiekijker vertederende beelden op die bijdroegen aan de toch al sterk gestegen populariteit van Willem-Alexander. De nieuwe koning bracht zo in praktijk wat hij tijdens het televisie-interview al duidelijk had gemaakt: dat hij zich niet al te veel aan het protocol gelegen wilde laten liggen. De rondvaart eindigde bij Muziekgebouw Aan 't IJ waar Willem-Alexander werd opgewacht door zijn beste vrienden Marc ter Haar en Tijo Collot d'Escury, die hem omhelsden. Ook op andere locaties in Amsterdam waren festiviteiten, onder meer op het Museumplein. Daar zorgde André Rieu voor een wervelende show. Elders in het land waren eveneens koningsfeesten georganiseerd. Op diverse plaatsen weerklonk het Koningslied. Het feestlied had meteen al bij de presentatie op 19 april voor opschudding gezorgd. Vooral de tekst – met zinnen als: 'De dag die je wist dat zou komen' en 'De W van wakker, stampot eten' – werd met hoon overladen. De kritiek én de virtuele scheldpartijen en bedreigingen waren zo heftig, dat componist John Ewbank besloot het lied terug te trekken. Uiteindelijk werd het op 30 april toch gewoon door een keur van artiesten gezongen in Ahoy in Rotterdam – en de koning en zijn gezin konden daar via een satellietverbinding live van meegenieten.

BALKONSCÈNE

Nadat koningin Beatrix afstand had gedaan van de troon, stelde zij haar opvolger voor aan het publiek op de Dam (en uiteraard ook aan de vele kijkers en luisteraars thuis). Willem-Alexander gaf zijn moeder een zoen, waarna zij fluisterend opmerkte: 'Even wuiven misschien?' Vervolgens trok prinses Beatrix zich terug en kwamen de prinsesjes Amalia, Alexia en Ariane naar buiten zodat het koninklijke gezin compleet op het balkon stond. Ze hadden er zichtbaar lol in.

FAMILIELEDEN

Na de inhuldigingsplechtigheid keerde het koninklijk paar terug naar het Paleis op de Dam. Ze werden op de blauwe loper gevolgd door hun naaste familieleden. Achter de drie prinsesjes liep hun eveneens in het blauw gestoken grootmoeder Beatrix, die voortaan als prinses door het leven zou gaan. Naast haar schoondochter Mabel, met een grote witte strik op de linkermouw die verwees naar haar bruidsjurk en daarmee naar haar afwezige echtgenoot Friso [1]. Daarna volgden Constantijn en Laurentien [2], prinses Margriet en Pieter van Vollenhoven [3] en prinses Irene aan de arm van haar tweede zoon Jaime [4]. Achter hen liepen de andere kin-

deren van Irene met hun echtgenoten: Carlos en Annemarie Gualthérie van Weezel [5] en weer een eindje daarachter Margarita en Tjalling ten Cate [10] en Carolina en Albert Brenninkmeijer [11]. Daartussen liepen de 'Apeldoornse' neven met hun vrouwen: Maurits en Marilène van den Broek [6], Bernhard en Annette Sekrève [7], Pieter-Christiaan en Anita van Eijk [8] en Floris en Aimée Söhngen – die in verwachting was en een zwangerschapsjurk van Máxima had geleend [9]! De rij familieleden werd afgesloten door prinses Christina, de jongste tante van Willem-Alexander, met haar zoon Bernardo [12] en achter hen haar beide andere kinderen Nicolás en Juliana [13].

1